

**Miljø- og
Ligestillingsministeriet**
Departementet

Den 28. april 2025
MIM 16-25

KOMITÉNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om Kommissionens forslag til gennemførelsesretsakt om godkendelse af anvendelsen af tetraethylbly til industriel fremstilling af flybrændstof i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) (komitésag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til gennemførelsesretsakt om godkendelse af anvendelsen af stoffet tetraethylbly til industriel fremstilling af flybrændstof. Forslaget er fremsat i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) (komitésag). Forslaget giver den nederlandske virksomhed Shell Nederland Raffinaderij B.V. tilladelse til fortsat anvendelse efter optag på godkendelseslisten, bilag XIV i REACH, i en periode på 7 år fra "solnedgangsdatoen" d. 1. maj 2025 og indtil udgangen af april 2032. Forslaget forventes drøftet på et møde i REACH-komitéen d. 29. april 2025 og ventes til efterfølgende afstemning i skriftlig procedure. Forslaget forventes ikke at have nævneværdige økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet - ej heller statsfinansielle konsekvenser. Forslaget forventes ikke at påvirke beskyttelsesniveauet i Danmark. Regeringen ønsker generelt at begrænse anvendelse af særligt problematiske stoffer i de tilfælde, hvor der ikke kan demonstreres sikker brug, eller hvor der findes egnede alternativer. I den konkrete sag drejer det sig om en specifik anvendelse af stoffet, hvor der ikke findes tilgængelige alternativer, hverken for ansøgeren eller i EU inden "solnedgangsdatoen". De beskrevne risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold vurderes at leve op til de danske arbejdsmiljøkrav og vurderes tilstrækkelige til at sikre, at den generelle befolkning ikke eksponeres via miljøet i en uacceptabel høj grad. Danmark har nationalt forbud mod import og salg af produkter, der indeholder kemiske forbindelser af bly, som fortsat vil være gældende.¹ Det betyder, at import og salg i Danmark af flybrændstof med mere end 0,01 procent tetraethylbly fortsat vil kræve dispensation fra Miljøstyrelsen. Regeringen agter på den baggrund at støtte forslaget.

¹ Bekendtgørelse nr 856 af 05/09/2009, Bekendtgørelse om forbud mod import og salg af produkter, der indeholder bly

Baggrund

Kommissionen har fremlagt forslag til gennemførelsesretsakt om godkendelse af anvendelsen af tetraethylbly til industriel fremstilling af flybrændstof.

Forslaget er fremlagt i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH). Forslaget har hjemmel i REACH-forordningens artikel 64, stk. 8.

Forslaget behandles i en undersøgelsesprocedure i REACH-komiteen. Afgiver komitéen en positiv udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver komitéen en negativ udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen ikke forslaget, idet Kommissionen inden for to måneder kan forelægge komitéen et ændret forslag eller inden for en måned kan forelægge forslaget for appeludvalget. Afgives der ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal, kan Kommissionen inden for to måneder forelægge komitéen et ændret forslag eller inden for en måned forelægge forslaget for appeludvalget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en negativ udtalelse om forslaget, kan Kommissionen ikke vedtage forslaget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en positiv udtalelse, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver appeludvalget ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal kan Kommissionen vedtage forslaget.

Forslaget forventes drøftet på møde i REACH-komiteen d. 29. april 2025 og ventes til efterfølgende afstemning i skriftlig procedure.

Formål og indhold

REACH-forordningens afsnit VII indeholder en godkendelsesordning for særligt problematiske stoffer. Godkendelsesordningens formål er at sikre, at det indre marked fungerer efter hensigten, samtidig med at det sikres, at risici i forbindelse med særligt problematiske stoffer er tilstrækkeligt kontrolleret, og at disse stoffer efterhånden erstattes af egnede alternative stoffer eller teknologier, hvis disse er økonomisk og teknisk levedygtige, jf. REACH artikel 55.

Processen med udfasning af særligt problematiske stoffer starter ved optagelsen af stoffet på kandidatlisten, hvor en del virksomheder begynder arbejdet med at skifte til egnede alternativer. Udfasningsprocessen fortsættes ved optagelse på REACH-forordningens bilag XIV (fortegnelse over stoffer, der kræver godkendelse), hvorefter flere virksomheder forventes at udfase stofferne. I sidste ende skal de virksomheder, der stadig har et behov for markedsføring eller anvendelse af stofferne, ansøge om og få godkendelse hertil, idet de skal dokumentere tilstrækkelig kontrol af risici, eller at de socioøkonomiske fordele opvejer risici.

Forordningens bilag XIV indeholder de stoffer, for hvilke der kræves en godkendelse, før de kan markedsføres eller anvendes efter den såkaldte "solnedgangsdato" (det vil sige den dato, hvor anvendelse skal ophøre, med mindre der er indsendt en ansøgning om godkendelse). I ansøgningen om godkendelse af fortsat markedsføring eller anvendelse skal virksomheden godtgøre, at stoffet kan anvendes sikkert, og at der ikke findes egnede alternativer. I de tilfælde, hvor behandling af sagen er påbegyndt efter solnedgangsdatoen, gives godkendelsen fra vedtagelsesdatoen, jf. REACH Afsnit VII.

Forslaget til gennemførelsesretsakt vedrører en forvaltningsafgørelse, hvorefter Kommissionen træffer afgørelse vedrørende ansøgning fra den nederlandske virksomhed Shell Nederland Raffinaderij B.V. om fortsat anvendelse af op til 150 tons om året af tetraethylbly:

1. Til anvendelse til formulering af flybrændstof.

Shell Nederland Raffinaderij B.V fremsendte d. 27. juni 2023 ansøgning om godkendelse af tetraethylbly til ovennævnte anvendelse. Ansøgningen har i henhold til procedurerne i REACH-forordningen været behandlet af det Europæiske Kemikalieagentur, ECHA, i udvalgene for risikovurdering, RAC, og socioøkonomisk vurdering, SEAC, som d. 28. august 2024 har afgivet følgende udtalelser:

- **RAC** konkluderede, at der ikke kan fastsættes en nedre grænse for, hvornår stoffet er reprotoksisk, dvs. kan skade det ufødte barn. Udvalget konkluderede endvidere, at de risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold, som er beskrevet i ansøgningen, er passende og effektive i forhold til at begrænse risikoen for arbejdstagere og den generelle befolkning via miljøet under forudsætning af overholdelse af disse risikoforanstaltninger. RAC anbefalede, at ansøger skal undersøge muligheden for yderligere tekniske foranstaltninger til bl.a. at forebygge spild ved overførsel mellem beholdere.
- **SEAC** konkluderede, at der ikke på nuværende tidspunkt findes alternative stoffer eller teknologier, som er teknisk og økonomisk gennemførlige for ansøgeren. Udvalget bemærkede, at ansøger ikke har indsendt en substitutionsplan men i stedet en plan for forskning og udvikling (en såkaldt R&D-plan), og udvalget fandt denne troværdig for en syvårig periode, men ikke for tolv år, som virksomheden havde søgt om. Endelig har udvalget konkluderet, at ansøgeren har påvist, at de socioøkonomiske fordele mellem 0,3 og 1,1 mio. euro om året opvejer de risici for menneskers sundhed eller miljøet, der følger af anvendelsen af stoffet. SEAC har anbefalet, at fristen for fornyet vurdering sættes til udgangen af april 2032.

Kommissionen anbefaler på den baggrund, at der gives en godkendelse med en frist for fornyet vurdering ved udgangen af april 2032 under forudsætning af anvendelse af de risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold, som ansøgeren har beskrevet. Derudover er det en forudsætning, at ansøgerne implementerer RAC's anbefalinger samt gennemfører måleprogrammer for arbejdstagernes udsættelse og for udledningen til miljøet.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget til gennemførelsesretsakt.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Kommissionens forslag til gennemførelsesretsakt under REACH-forordningen har direkte retsvirkning i Danmark og skal ikke implementeres i dansk ret.

Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

En vedtagelse af forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser. Godkendelsen gælder formulering af flybrændstoffer med tetraethylbly og vedrører ikke færdigblandede flybrændstoffer. Det færdigblandede flybrændstof indeholder under 0,1 procent tetraethylbly og er derfor ikke omfattet af godkendelsesordningen under REACH. Import og salg i Danmark af færdigblandede flybrændstoffer med indhold af bly vil dog fortsat være omfattet af den danske blybekendtgørelse, som gælder fra 0,01 procent indhold af bly. Import og salg i Danmark af flybrændstoffet vil derfor fortsat kræve dispensation fra Miljøstyrelsen.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget har ingen statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget. Forslaget skønnes ikke at medføre væsentlige erhvervs- eller samfundsøkonomiske konsekvenser.

Beskyttelsesniveauet og andre konsekvenser

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Høring

Et notat om forslaget har været i høring i EU-Miljøspecialudvalget, hvortil Drivkraft Danmark bemærkede, at de støtter forslaget.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

På baggrund af tidligere afstemninger om lignende forslag forventes der at være et kvalificeret flertal for forslaget blandt medlemsstaterne.

Regeringens generelle holdning

Det er regeringens generelle holdning, at de særligt problematiske stoffer, som er prioriteret og optaget på REACH, Bilag XIV, som udgangspunkt skal erstattes af egnede alternative stoffer eller teknologier, hvis disse er økonomisk og teknisk levedygtige. Indtil dette kan opnås, skal risici ved fortsat anvendelse være tilstrækkeligt kontrolleret, eller de socioøkonomiske fordele ved fortsat brug skal opveje eventuelle risici for mennesker og miljø.

Regeringen finder, at der er redegjort for et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau svarende til de danske arbejdsmiljøkrav, og at der ikke på nuværende tidspunkt findes egnede alternativer til den specifikke anvendelse. Forslaget til gennemførelsesretsakt tager herudover udgangspunkt i, at ansøgeren skal overholde de generelle krav i REACH om kontrol af risici for mennesker og miljø samt gældende arbejdsmiljø- og miljøkrav. Begrænsningen gælder formulering af flybrændstof, mens import og salg af flybrændstof i Danmark med et indhold af tetraethylbly på mere end 0,01 procent stadig vil være dækket af den nationale blybekendtgørelse og fortsat vil kræve dispensation fra Miljøstyrelsen.

Regeringen agter på den baggrund at stemme for forslaget.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.